

T. B. M. M. KÜTÜPHANESİ

CUMHURİYETÇİ KÖYLÜ MİLLET PARTİSİ

T Ü Z Ü Ğ Ü

1965

B. M. M.
KİTAPLIĞI

1968. 232

14-a.

76-203
1965

504 - Ankara

DDC: 76-203
YER: 1965
YIL: 1965
CLT:
KSM:
KOP:
DEM: 76-396

Cumhuriyetçi Köylü Millet Partisi

T Ü Z Ü Ğ Ü

BİRİNCİ BÖLÜM

GENEL ESASLAR

Partinin adı ve genel merkezi :

Madde 1 — Cumhuriyetçi Köylü Millet Partisi adı ile siyasi bir parti kurulmuştur. Partinin Genel Merkezi Ankara'dadır. Lüzum görülen yerlerde şubeler açılır, yardımcı kurullar teşkil edilir, parti görevlileri bulundurulur.

Türkiye Büyük Millet Meclisindeki, İl Genel ve Belediye Meclislerindeki gruplar partinin ayrıca kuruluşu lüzum göstermeyen organlardır.

Partinin kuruluş amacı :

Madde 2 — Gerçek demokrasinin kurulmasına, gelişmesine, yerleşmesine hizmet etmek; tatbikatını ciddi şekilde murakabeye tâbi tutmak; memleket meselelerini programındaki düşünceleri tahakkuk ettirmek suretiyle Türk Milletinin refah ve saadetini sağlamak için Kanunlar ve tüzükteki hükümler çerçevesinde faaliyette bulunmak partinin amacıdır.

İKİNCİ BÖLÜM

ÜYELİK

Üyelik Şartları :

Madde 3 — Partiye üye olabilmek için:

- a. Türk vatandaşı olmak;
- b. Reşit olmak;
- c. Kısıtlı olmamak;
- d. Mahkûmiyeti kesinleşmiş bir suçtan ötürü Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliğine seçilme yeterliğini kaybetmemiş bulunmak;
- e. Ağır hapis veya yüz kızartıcı suçlardan biri ile kesin surette büküm giymemiş olmak;
- f. Türk Milletinin İstiklâl ve bütünlüğünü parçalamayı hedef tutan veya insan haklarına aykırı, Cumhuriyet, demokrasi, laiklik ve Atatürkçülük esaslarına uymayan ideolojilere saplanmış bulunmamak;
- g. Komünist olmamak ve komünist temayüllü olarak tanınmamak;
- h. Partinin tüzük ve programını kabul etmiş olmak;
- i. Lise veya eşidi, yahut daha alt kademedeki öğretim kurullarında öğrenci olmamak;
- j. Memur olmamak;
- k. Kamu iktisadi teşebbüslerinin ve özel kanunla veya özel kanunun verdiği yetkiye dayanılarak kurulmuş bankaların ve teşekküllerin yönetim ve denetim işlerinde görevli olmamak;
- l. Kamu yararına çalışan derneklerden özel gelir kaynakları ve özel imkânları kanunla sağlanmış olanların merkez kurullarında görev almamış olmak şarttır.

Madde 4 — Kesinlikle mahkûm oldukları bir suçtan ötürü Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliğine seçilme yeterliğini kaybetmiş olanlardan, memnu haklarının iadesine 9 Temmuz 1961 tarihinden önce karar verilmi şolanlar hakkında 3 ncü madde «d» fıkrası uygulanmaz.

Madde 5 — Üniversite öğretim üyeleri ve öğretim üyesi yardımcıları memurların tabi oldukları 3 ncü madde «j» fıkrası dışındadırlar. Ancak, bunlar parti genel merkezinin karar ve yönetim görevleri dışında vazife alamazlar.

Partiye Üye Olma :

Madde 6 — Partiye girme şartlarını haiz olanlar, kendileri ile beraber iki partilinin imzalıyacıkları bir belge ile müracat ederler. Bu suretle tanınmayı yapan partililer, müracaatçının partiye girme şartlarını haiz bulunduğunu tekeffül etmiş olurlar.

Müracaat, müracaat sahibinin ikametgâh veya iş yerinin bağlı bulunduğu İlçe idare kuruluna yapılır. Merkez ilçesi kurulmamış il merkezlerinde bu müracaat il idare kurullarına yapılır.

Müracaat olunan İdare Kurulunun kararı ile kayıt muamelesi tekemmül eder ve karar müracaat belgesine işaretlenerek İdare Kurulu üyeleri tarafından imzalanır.

Üye Olma İsteğinin Reddi :

Madde 7 — Üyeliğe kabul edilmeyen bir kimse üyelik isteğini red eden teşkilât kademesinin üstündeki kademe nezdinde itirazda bulunabilir. İtiraz sahibi bu üst kademenin vereceği kararla tatmin olmadığı takdirde Genel İdare Kuruluna baş vurabilir. Genel İdare Kurulunun kararı kesindir .

Bir üyenin kabul edilmesi veya edilmemesi hakkında teşkilât kademeleri arasında çıkacak anlaşmazlıkları Genel İdare Kurulu kesin karara bağlar.

Üye olma istekleri red edilirken ,sebeb gösterilmesi mecburi değildir.

Madde 8 — Parti kademelerine üyelik için başvuranlar arasında dil, ırk, cinsiyet, din, mezhep, aile, zümre, sınıf ve meslek farkı gözetilmez.

Üyelikten Çıkma ve Çıkarılma :

Madde 9 — Parti üyelerinden :

- a. Partiden ayrıldıklarını kayıtlı buldukları kademeye veya üst kademelere yazı ile bildirenlerin;
- b. Partiden ayrıldıklarını basına açıklayanların,
- c. Başka partilere girdikleri veya üye oldukları anlaşılmanın üyelikten kayıtları silinir.

Madde 10 — Partiye girme şartlarını haiz bulunmadıkları halde tüzüğe aykırı olarak üye kaydedilenler ile parti üyeliğinin gerektirdiği vasıfları sonradan kaybedenler hakkında durumlarının öğrenilmesi tarihinden itibaren üç ay içinde idare kurulları İl haysiyet divanlarına müracaata mecburdurlar. Bu müracaatlar, İl haysiyet divanlarınca tetkik edilir ve karara bağlanır. Genel İdare Kurulu bu husustaki müracaatını aynı mehil içinde Yüksek Haysiyet Divanına yapar.

Haysiyet divanlarının kararları bir ay içinde ilgiliye tebliğ olunur.

İlgili tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde kararı veren Haysiyet Divanının bulunduğu mahallin Asliye Hukuk Mahkemesinde itirazda bulunabilir. Asliye Hukuk Mahkemesinin vereceği karar kesindir.

Madde 11 — Haysiyet divanlarınca partiden kesin şekilde çıkarılanların üyelik sıfatları sona erer. Mehil içinde Asliye Hukuk Mahkemelerinde itirazda bulunanlar için işlem yapmak üzere mahkemelerin kararı beklenir.

İstifa edenler :

Madde 12 — İstifa edenlerin tekrar partiye alınabilmeleri, o kim-
senin eskiden bağlı bulunduğu parti kademesi idare kurulunun kararına bağlıdır. Ancak, il başkanlığı, Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliği yapmış olanlar, partinin genel merkez organlarında görev almış bulunanlardan, istifa edenlerin tekrar partiye girebilmeleri genel idare kurulu kararıyla olur.

Madde 13 — Üyeler, partinin programını, hizmetlerini, Genel İdare Kurulunun karar ve talimatlarını her vesile ve her fırsattan faydalanarak vatandaşlara duyurup anlatmaya çalışırlar.

Madde 14 — Ahlak ve Kanun hakimiyetini her şeyin üstünde tutarak bunu sözleri ve hareketleriyle teyit ederler.

Madde 15 — Bütün vatandaşlar arasında şuurlu bir sevgi ve saygı anlayışına dayanan samimi bir kardeşlik havası yaratmaya ve yaşatmaya çalışırlar.

Madde 16 — Yurttaşlara kin, nefret, partizanlık gibi zararlı duygu ve düşünceler aşılacak suretiyle memleket huzurunu sarsmaya ve bozmaya çalışan fikir, hareket ve teşebbüslerle mücadele etmeyi vatan sevgisinin icabı sayarlar.

Madde 17 — Parti üyeliğini, parti görevlerini, partinin kendilerine üyeliğin icabı olarak tevdi ettiği her türlü hizmetleri ne kendileri, nede başkaları için özel menfaat vasıtası yapamazlar.

Madde 18 — Üyeler, görevlerini yaparken şahsî güvenlik ve refahlarının dışında ve üstünde ammenin refah ve saadetine hizmet şuurunu hareket ederler.

Madde 19 — Kendilerine tevdi edilen hizmetleri tam bir dürüstlük ve feragatle yaparlar. Kanuna göre ve kabul ettikleri aidatı zamanında öderler. Bunu aksatmadan yapmayı ahlakî bir vecibe, partiye bağlılığın, saygı ve sevginin tabii neticesi sayarlar.

Madde 20 — Parti içinde huzur ve dayanışmanın yapıcısı ve samimi bekçisi olan üyeler, kırıcı, yıkıcı ve partinin birliğini ve itibarını küçük düşürücü fiil ve hareketleri önlemeyi vazife sayarlar.

Üye Kayıt Defterlerinin Tutuluşu ve Nakiller :

Madde 21 — Her kademedeki parti organları ile yardımcı kol ve kurulları üye kayıt defterleri tutarlar. Bu defterlerin sayfaları ve kaç sahifeden ibaret oldukları notere tasdik ettirilir.

Madde 22 — 6. ncı maddede belirtilen İl ve İlçe kademelerindeki müracaat belgeleri, üzerinde yapılacak muameleler tamamlandıktan sonra üye kayıt defterlerine işlenir. Ve özel bir dosyada saklanırlar. Üye kayıt defterine belgenin hangi dosyaya konduğu, belgeye üye kayıt defterinin hangi hanesine işlendiği işaretlenir.

Madde 23 — Üyeler hakkında yapılan bütün muameleler özet olarak üye kayıt defterinin «işlem» hanesine işaret edilir. Kaydı silinen üyelere ait defter hanelerine, yazıların okunmalarına engel olmayacak şekilde kırmızı renkli bir çarpı işareti konur.

Madde 24 — Köy ve Mahalle muhtarlıklarındaki parti görevlileri kendi bölgelerinde oturan parti üyelerinin özel bir defterini tutarlar.

Madde 25 — Yer değiştiren üye, yeni ikametgâh veya iş yerinin bağlı bulunduğu idare kuruluna baş vurarak kaydının naklini yaptırır. Bir şahıs, aynı zamanda iki kademenin üyesi olamaz.

Talep üzerine, üyenin kayıtlı bulunduğu eski idare kurulu, giriş belgesiyle kayıt defterindeki bütün bilgilerin bir suretini çıkararak yeni kaydı yapacak idare kuruluna göndermeye mecburdur.

Madde 26 — Üye kayıt defterinin kademelerde, parti genel merkezinde özet olarak nasıl tutulacağı, bu defterlere geçirilecek malûmatın nasıl toplanacağı özel bir yönetmelikle tesbit olunur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

TEŞKİLAT VE GÖREVLER

MERKEZ TEŞKİLATI

Genel Kongre :

Madde 27 — Partinin en yüksek organı Genel Kongredir. Nasıl toplanacağı, nasıl çalışacağı ve yetkileri «Dördüncü bölüm» de yazılıdır.

Genel İdare Kurulu :

Madde 28 — Genel İdare Kurulu partinin karar ve yönetim organıdır.

Madde 29 — Genel İdare Kurulu 28 üyeden teşekkül eder. Genel Kongrece bu üyeler aynı sayıda yedekleri ile beraber seçilirler. Her eksilen asil üyenin yerine aldıkları oy sayısına göre sıra ile yedekler çağrılır.

Madde 30 — Genel İdare Kurulu, seçilmesini takip eden 48 saat içinde ilk toplantısını yapar ve kendi arasında Genel Başkanlık divanını seçer. Bu seçim gizli oy ve açık tasnifle yapılır. Seçim neticeleri tutanakla tesbit edilir. Ve karar defterine geçirilir. Oy pusulaları, tasnif cetveli ve tutanak bir zarf içinde muhafaza olunur.

Madde 31 — Genel İdare Kurulu kendi çalışma ve müzakere usulünü tesbit eder.

Madde 32 — Genel İdare Kurulu :

- a. İki kongre arası partinin tüzük ve programı, genel kongre kararlarına uymak şartı ile partiyi ilgilendiren her hususta karar almaya;
- b. Parti işlerini ve çalışmalarını düzenleyen yönetmelikler yapmaya;

- c. Zorlayıcı sebepler dolayısıyla Genel Kongrenin toplanamadığı hal lerde, partinin hukukî varlığına son verilmesiyle tüzük ve programının değiştirilmesi dışında kalan bütün kararları almaya;
- d. Tüzük, program, memleket ve parti yararına aykırı gördüğü bütün işlemleri ve davranışları düzeltmeye;
- e. Yeter derecede çalışmayan ve üyeleri arasında geçimsizlik ve anlaşmazlık bulunan idare kurullarına işten el çektirmeye ve yerlerine geçici yönetim kurulları teşkil etmeye;
- f. Tüzüğe aykırı ve partide dayanışmayı bozan haller vuku bulduğu takdirde kademe kongrelerini ve neticelerini hükümsüz saymaya, kongrelerin yenilenmelerine karar vermeye,
- g. Partinin gelirini artırmak için her türlü çareyi arayıp bulmaya ve lüzumlu karar ve tedbirleri almaya;
- h. Parti tüzüğünün müphem ve tefsire muhtaç maddelerini yeni bir hüküm getirmemek ve programın ruhuna uygun olmak şartıyla açıklığa kavuşturmaya;
- i. Lüzumu halinde bütçeye tahsisat ilave etmeye, belirli yerlere harcamak üzere istikrar akdine karar vermeye yetkilidir.

Genel Başkanlık Divanı :

Madde 33 — Genel Başkanlık Divanı, Genel Başkan, iki genel başkan yardımcısı, genel sekreter, iki genel sekreter yardımcısı, bir genel merkez muhasib ve bir muhasip yardımcısından kurulur.

Madde 34 — Genel Başkanlık Divanı, Genel İdare kurulu kararlarının tatbikatçısıdır.

Madde 35 — Genel Başkanlık Divanı, Genel İdare Kurulunca kendisine tanılan yetkileri toplanarak karara bağlamak suretiyle uygular.

Madde 36 — Genel Başkanlık Divanı, Genel İdare Kurulunun her toplantısında yapılan işler hakkında bilgi verir.

Yüksek Haysiyet Divanı :

Madde 37 — Yüksek Haysiyet Divanı, partinin en yüksek disiplin organıdır. Nasıl kurulacağı, nasıl çalışacağı, ve yetkileri altıncı bölümde yazılıdır.

Genel Merkezin Diğer Yardımcı Organları :

Madde 38 — Genel İdare Kurulu genel merkezde yardımcı organ olmak üzere danışma kurulu, denetleme kurulu, gençlik ve kadın kolları, özel maksatlarla geçici inceleme komisyonları ve komitaları kurabilir. Bu maksatla partili olmayan ilim ve ihtisas adamlarından faydalanılabilir.

Madde 39 — 38 inci maddede yazılı yardımcı organların nitelik, çalışma ve inceleme işlerini düzenlemek üzere Genel İdare Kurulunca her biri için ayrı ayrı yönetmelikler ve direktifler hazırlanır.

G Ö R E V L E R

Genel Başkan :

Madde 40 — Genel Başkan, Haysiyet divanları dışında kalan bütün parti teşkilât ve organlarının başkanıdır. Partiyi, tüzük, program hükümlerine ve genel kongre, Genel İdare kararlarına göre temsil eder.

Madde 41 — Genel Başkan, Genel İdare Kurulu, Genel Başkanlık Divanı, Meclis Grupları ve Meclis Grupları birleşik toplantılarına başkanlık eder. Kendisi bulunmadığı zamanlarda bu toplantıları yardımcı ve vekilleri idare ederler.

Madde 42 — Genel Başkan, Hükümet ve diğer partilerin yetkilileriyle temaslarda yapar. Bu temaslardan önce Genel İdare Kurulu, Genel İdare kurulunun toplanmadığı hallerde Genel Başkanlık Divanı ile istişarede bulunur. Zaman veya icap bakımından bu da mümkün olmadığı takdirde temasını yapar ve fakat hemen yaptığı temas hakkında Genel İdare Kuruluna, mümkün değilse Başkanlık Divanına bilgi vermeğe zorunludur.

Madde 43 — Tüzük, Program ve yönetmeliklerle genel kongre, genel idare kurulu, genel başkanlık divanı kararlarının uygulanmasına nezaret eder.

Madde 44 — Parti adına beyanlarda bulunur. Partiyi ancak bu beyanlar ilzam eder.

Madde 45 — Propoganda gezileri yapar.

Madde 46 — Genel Başkan büyük kongreye karşı sorumlu, fakat Genel İdare Kurulu kararları ile bağlıdır.

Genel Başkan Yardımcıları :

Madde 47 — Genel Başkanın biri propoganda, diğeri teşkilat işle rini yürütmek üzere iki yardımcısı vardır.

Madde 48 — Propoganda işleri yardımcısı :

- a. Genel Başkanın talimatı çerçevesinde propoganda işlerini yürü tür. Ve partinin sözcülüğünü yapar.
- b. Yokluğunda genel başkana vekâlet eder.
- c. Her türlü yayın ve propoganda işlerini tanzim, sevk ve idare eder.
- d. Haberalma işlerini, basınla münasebeti düzenler.
- e. Genel Başkanın kendisine tevdi edeceği diğ er işleri yapar.

Madde 49 — Teşkilât işleri Yardımcısı :

- a. Teşkilata ait bütün işleri Genel Sekreterlik yolu ile yürütür.
- b. Genel İdare Kurulu ile Genel Başkanlık kararlarının uygulanma sını sağlar.
- c. Genel Sekreterliğin görevine dahil işlerin yapılmasına nezaret eder.
- d. Teşkilâtı teftiş, mürakabe ve geliştirmek için gerekli tedbirleri alır.
- e. Genel Başkanın, Genel İdare Kurulu ve Büyük Millet Meclisi üyelerinin gazi programlarını düzenler.
- f. Kademe kongrelerinin yapılacağı zamanı İl İdare Kurulları ile temas ederek tespit ve -bu kongrelerde Genel Merkez adına kimlerin, ne suretle katılacağını tanzim eder.
- g. Genel Başkanla, propoganda işleri yardımcısının bulunmadığı zamanlarda Genel Başkana vekâlet eder.

Genel Sekreter :

Madde 50 — Genel Sekreterlik, parti teşkilatının müracaat yeridir.

Madde 51 — Partiyi Genel Başkan adına mahkemelerde, devlet

daire ve müesseselerinde, üçüncü şahıslarla hukukî muamele ve mü nasebetlerde temsil eder. Bu temsil yetkisini Genel Sekreter yardımcılarında haizdir.

Madde 52 — Genel Sekreter, Genel İdare Kurulunun ve Başkanlık divanının karar ve talimatlarını teşkilata tebliğ eder.

Madde 53 — Salâhiyetli organların kendisine tevdi edeceği işleri yapar.

Madde 54 — Partiye ait bütün yazışmaları tanzim ve idare eder.

Genel Sekreter Yardımcıları :

Madde 55 — Genel Sekreterin iki yardımcısı vardır. Genel Sekreterliğin görevine dahil işlerin yürütülmesinde aralarında yapılacak görev taksimine göre Genel Sekretere yardım ederler.

Madde 56 — Genel Sekreter yardımcılarında birisi propoganda, diğeri teşkilat işlerinde Genel Başkan Yardımcıları da Genel Sekreter arasında koordineli bir çalışma için vazifelendirilirler. Genel Sekreterin yokluğunda propoganda işleri ile görevli yardımcısı, onunda yokluğunda diğeri yardımcısı vekâleten bu hizmeti yapar.

Genel Merkez Muhasibi ve yardımcıları :

Madde 57 — Bu tüzüğün malî işlere ait hükümlerini malî mevzuata göre yürütmekle vazifelidir. Teşkilât kademelerinin malî işlerini kontrol ve mürakabe ederler.

Madde 58 — Genel Başkan ve Genel İdare Kurulu üyeleri partide hangi vazifede bulunurlarsa bulunsunlar ücret alamazlar.

İl ve İlçe Teşkilatları ile Vazifeleri :

Madde 59 — İl İdare Kurulu, parti il kademesinin hem karar, hem yönetim kuruludur.

Madde 60 — İl İdare Kurulu, başkan dahil «7 ila 15 üyeden kurulur. İl Başkanı, İl kongresince seçilir. Üyeler, İl kongreleri tarafından aynı sayıda yedekleri ile beraber seçilirler. Her eksilen asil üyenin yerine aldıkları oy sayısına göre sıra ile yedekleri çağrılır.

Madde 61 — Seçimi takip eden 48 saat içinde yeni idare kurulu toplanmaya ve kendi aralarında vazife taksimi yapmaya mecburdur.

Bu vazife taksimi bir başkan yardımcısı, bir sekreter, bir sekreter yardımcısı, bir muhasip seçmek suretiyle yapılır.

Vazife taksim şeklini ve idare kurulu üyelerinin kimliklerini, ad reslerini, işlerini belirtmek üzere hazırlanacak üç çizelgeden biri Genel İdare kuruluna, biri mahallin en yüksek mülkiye amirine, gönderilir, diğeri de dosyasında saklanır. Bu çizelgeler, üyelerin tamamı tarafından imzalanır ve başkanlıkça mühürlenerek tasdik edilir.

Madde 62 — Müteşebbis hey'et olarak ilk kuruluşta, idare kurulu üyelerinin vazifesi en çok iki yıldır. Bu süre içinde İl Kongresinin yapılması ve İl İdare Kurulunun seçilmesi mecburidir.

Madde 63 — Yeter derecede çalışmayan, üyeleri arasında geçimsizlik ve anlaşmazlık bulunan, tüzük, program, yönetmelik ve Genel İdare Kurulunun karar ve direktiflerince riayet etmeyen İl İdare Kurullarına Genel İdare Kurulunca işten el çektilir. Ve yerlerine geçici İl İdare Kurulları görevlendirilir. Geçici İl İdare Kurulu üyelerinin sayısı 7 den daha az olmaz.

Madde 64 — İşten el çekirme kararının İl İdare Kuruluna bildirilmesinden itibaren üç ay içinde İl Kongresinin toplanması, yeni daimi İl İdare Kurulunun seçilmesi mecburidir. Bu süre içinde İl Kongresi için yeni delegeler seçilmiş değilse, Kongre eski delegelerle toplanır.

Madde 65 — İl İdare Kurulu, yürürlükteki kanunlar çerçevesinde, partinin tüzük ve program hükümlerine ve Genel İdare Kurulunun karar ve direktiflerine uygun olarak parti işlerini yürütür.

Madde 66 — İl'e dahil İlçe teşkilâtlarının daima kurulu ve çalışır halde bulundurmamak, İlçe Kongrelerini tüzük hükümlerine uygun olarak zamanında ayaptırmak, İlçe İdare Kurullarının faaliyetlerini mürakabe ve kontrol etmek İl İdare Kurulunun başlıca vazifesidir.

Madde 67 — İl İdare Kurulu Başkanı, vazifeli bulunduğu İl çevresinde İdare Kurullarının kararları dairesinde parti işlerini yürütür ve partiyi o çevrede temsil eder. Başkanın yokluğunda yardımcısı, onun da yokluğunda sekreter İl Başkanlığına vekâlet eder.

Madde 68 — İl İdare Kurulları tarafından yapılan mukavele ve tasarruflardan doğacak her türlü sorumluluk o İl İdaresine aittir.

İl Haysiyet Divanı :

Madde 69 — İl Haysiyet Divanı, İl Kademesinin disiplin organıdır. Nasıl kurulacağı, nasıl çalışacağı ve yetkileri «6 ncı» bölüm de yazılıdır.

İl İdare Kurulunun Diğer Yardımcı Organları :

Madde 70 — İl İdare Kurulu, Genel İdare Kurulunca hazırlanıp dağıtılacak yönetmeliklere göre İl Gençlik ve Kadın Kolları ile çeşitli faaliyet kurulları veya komisyonları kurabilir.

İlçe Teşkilatı ve Vazifesi :

Madde 71 — İlçe İdare Kurulu, parti ilçe kademesinin hem karar, hem yönetim organıdır.

Madde 72 — İlçe İdare Kurulu, başkan dahil 5 ila 11 üyeden kurulur. İlçe İdare Kurulu Başkanı, İlçe Kongresi tarafından seçilir. Üyeler, ilçe kongreleri tarafından aynı sayıda yedekleri ile beraber seçilirler. Her eksilen üyenin yerine, aldıkları oy sayısına göre sıra ile yedekleri çağrılır.

Madde 73 — Seçimi takipeden 48 saat içinde yeni İlçe İdare Kurulu toplanmaya ve kendi arasında vazife taksimi yapmaya mecburdur. Bu vazife taksimi bir sekreter, bir muhasip seçmek sureti ile yapılır. Vazife taksim şeklini, İdare Kurulu üyelerinin kimliklerini belirtmek üzere hazırlanacak dört suret çizelgeden ikisi il idare kuruluna, biri mahallin en büyük mülkiye amirine gönderilir; diğeri de dosyasında muhafaza olur.

İl İdare Kuruluna gönderilen iki çizelgeden biri, Genel İdare Kuruluna sunulur. Bu çizelgeler, üyelerin tamamı tarafında imzalanır ve başkanlıkça mühürlenerek tasdik edilir.

Madde 74 — İlk kuruluşta, İdare kurulu üyelerinin vazife süresi en çok iki yıldır. Bu süre içinde İlçe kongresinin yapılması ve ilçe idare kurulunun seçilmesi mecburidir.

Madde 75 — Yeter derecede çalışmayan, üyeler arasında geçimsizlik ve anlaşmazlık bulunan, tüzük, program, yönetmelikler, Genel İdare Kurulu ve İl İdare Kurulu karar ve direktiflerine riayet etmeyen ilçe idare kurullarına Genel İdare ve İl İdare Kurullarınca işten el çektirilir.

rilir ve yerlerine geçici ilçe idare kurulları görevlendirilir. Geçici İlçe İdare Kurullarının üye sayısı beşten az olmaz.

Madde 76 — İşten el çektirme kararının İlçe İdare Kuruluna bildirilmesinden itibaren üç ay içinde İlçe Kongresinin toplanması, yeni daimi idar ekurulunun seçilmesi mecburidir. Bu süre içinde ilçe kongresi için yeni delegeler seçilmiş değilse, kongre, eski delegelerle toplanır.

Madde 77 — İlçe İdare Kurulu, Yürürlükteki kanunlar, parti tüzük ve programları hükümlerine, Genel İdare ve İl İdare Kurullarının karar ve direktiflerine uygun olarak parti işlerini yürütür.

Madde 78 — İlçe'ye dahil köy ve mahalle muhtarlıklarında parti görevlileri ile yardımcılarını seçtirmek, bunlar vasıtasıyla üst kademelerden alınan genelgeleri, parti programının hükümlerini bütün parti üyelerine duyurmak, partinin geniş halk kitleleri arasında propogandasını yapmak, üye sayısını artırmak ilçe idare kurulunun başlıca vazifesidir.

Madde 79 — İlçe İdare Kurulu, başkanları, vazifeli buldukları ilçe çevresinde İdare kurullarının kararlarına göre parti işlerini idare ve partiyi o çevrede temsil ederler. Başkanın yokluğunda kendisine sekreter vekâlet eder. İkisinde yokluğu halinde başkanın tayin edeceği üye bu vazifeyi yapar.

Madde 80 — İlçe idare kurulları tarafından yapılan mukavele ve tasarruflardan doğacak her türlü sorumluluk o ilçe idaresine aittir.

İlçe İdare Kurullarının Diğer Yardımcı Organları :

Madde 81 — İlçe İdare Kurulu, Genel İdare Kurulunca hazırlanıp dağıtılacak yönetmeliklere göre ilçe Gençlik ve Kadın Kolları çeşitli faaliyet kurulu ve komisyonları kurabilir.

Kurulların Toplanması :

Madde 82 — İdare kurullarının en az ayda bir defa toplanması mecburidir. İzinsiz veya özürsüz arka arkaya üç toplantıya katılmayan üye istifa etmiş sayılır. Ancak, iki oturuma gelmeyen üye gelecek oturumun yeri, günü, saati, iki oturuma gelmediği bildirilerek uyarma yapılır. Buna rağmen gelmezse kararla kurul üyeliği sıfatı düşürülür, yerine yedek üye davet edilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

KONGRELER

Genel Esaslar :

Madde 83 — Genel Kongre, İl ve İlçe Kongreleri, varsa gençlik ve kadın kolları kongreleri iki yılda bir olmak üzere Genel İdare Kurulunca tespit edilecek tarihte veya tarihler arasında yapılır?

Madde 84 — Kongrelerin toplanacağı yer, tarih ve saat gündemle birlikte toplanma zamanından en az üç gün önce günlük iki gazete ile ilân edilir. Gazete bulunmayan yerlerde mutlak ilân vasıtalarından faydalanılır. Bu süre içinde keyfiyetin kanun gereğince mahallin en büyük mülkiye amirine bildirilmesi şarttır.

Madde 85 — Kongreler, İdare Kurulları başkanları, yokluklarında vekilleri veya görevlendirecekleri bir yetkili tarafından yapılacak yoklama ile delegelerin en az yarısından bir fazlasının mevcut olduğu anlaşıldıktan sonra açılır.

Yoklamalar, delege kartlarının sayılmaları suretiylede yapılabilir. İl ve ilçe kongrelerinde Nisap hasıl olmazsa toplantı ertesi günü aynı saata bırakılır. Ertesi günü mevcut ile çalışmaya başlanır. Ancak genel kongrede nisap sağlanmazsa, toplantı üç gün sonraya tehir edilir. Tehir sebebi ve gündemi tekrar ilân olunur ve durum mahallin en büyük mülkiye amirine bildirilir.

Madde 86 — Yoklamalar, yalnız mevcudun adedini tayin için değil, seçilen delegelerin tüzük hükümlerine uygun bir şekilde seçilip seçilmediklerinde tesbiti için yapılır. Delegelerin, delegeliklerine itiraz vaki olursa, Kongre gündeminin müzakeresine başlamadan evvel açık oyla beş kişilik bir komisyon seçilir, itirazlar bu komisyona inceletilir. Komisyonun tanzim edeceği rapor komisyon sözcüsü tarafından kongre genel heyetine sunulur ve açık oyla karara bağlanır. Bu karar kesinlidir. Raporun karara bağlanmasına kadar hakkında itiraz vaki olan delegeler müzakerelere katılır ve oy kullanırlar. Ancak kendileri hakkındaki kararda oy veremezler. Komisyon raporunun müzakeresinde delegeliğine itiraz olunan üye ile komisyon sözcüsünden başkasına söz verilmmez. Delegeliğe itiraz hakkındaki komisyon raporu karara bağlanmadıkça idare heyetleri seçimine geçilemez.

Kongre Faaliyetleri :

Madde 87 — Yapılan yoklamalarda nisap hasıl olduğu takdirde kongre çalışmalarına başlanacağı bildirilir. Çalışmaların intizamle sevk ve idaresini temin için evvela delegeler arasından kongre başkanı seçimi yapılır. Kongre başkanı seçimi Genel Başkan, Genel İdare kurulları başkanları veya bunların tevkil edecekleri bir idare kurulu üyesinin başkanlığında yapılır. Kongre başkanı belli olunca derhal yerini alır ve başkanlık divanı seçimlerini bizzat idare eder.

- a. Genel kongre için bir başkan, iki başkan vekili seçilir.
- b. İl ve ilçe, Gençlik ve Kadın kolları kongreleri için bir başkan, bir başkan vekilli, iki katip seçilir.
- c. İdare kurulları üyeleri, mensup oldukları kurulun ibrası için yapılan oylamalara katılamazlar.

Madde 88 — Kongrelerde yapılan işlemler ve alınan kararlar aynen, müzakereler özet olarak zapta geçirilir ve başkanlık divanı tarafından imzalanarak kongre başkanı tarafından mühürlenir ve yeni seçilen idare kuruluna tevdi olunur.

Kongre tutanaklarının parti arşivinde muhafazası şarttır. Bu tutanakların lüzumunda açılması ancak İdare Kurulu veya başkanlık divanı muvacehesinde yapılabilir. Zabıtların açılışı ve kapanışı ve niçin açıldığı ayrı bir zabıtla tevsik olunur .

Kongrelerin Teşekkül Tarzları ve Salâhiyetleri :

Genel Kongre :

Madde 89 — Partinin en yüksek organı olan genel kongre:

- a. Türkiye Büyük Millet Meclisinin genel oyla seçilen üye tam sayısının iki katından fazla olmamak şartı ile İl Kongrelerince seçilen delegelerle, parti genel başkanı, genel merkez organları üyeleri, parti üyesi olan Bakanlar Kurulu üyeleri, T. B. M. Meclisinin partili üyelerinden teşekkül eder.
- b. Taşındıkları sıfat dolayısıyla genel kongre üyesi olan ve yukarıdaki fıkrada belirtilen tabii delegelerin ayrıca il kongrelerince delegे seçilmeleri caiz değildir.

Madde 90 — Genel Kongrenin karar yeter sayısı, hazır bulunan üyelerin salt çoğunluğudur.

Madde 91 — Genel olarak :

- a. Parti genel başkanını seçmek,
- b. Partinin genel merkez karar ve yönetim organı olan genel idare kurulunun asil ve yedek üyelerini seçmek;
- c. Yüksek haysiyet divanı asil ve yedek üyelerini seçmek;
- d. Partinin tüzük ve programında gerekli değişiklikleri yapmak;
- e. Partinin kesin hesabını kabul ve genel idare kurulunu ibra veya kesin hesabı reddetmek;
- f. Toplum ve Devleti ilgilendiren konularla kamu faaliyetleri ve parti politikası hakkında genel nitelikte olmak şartı ile temenni veya bağlayıcı kararlar almak;
- j. Partiler kanununun ve parti tüzüğünün gösterdiği sair hususları karara bağlamak;
- h. Partinin feshini veya başka partilerle birleşmesine ve böylece hukukî varlığı sona erecek partinin mallarının tasfiye şekline dair kararlar vermek genel kongrenin yetkilerindedir.

Madde 92 — Partinin tüzük ve programında değişiklik yapılmasına dair teklifleri, toplum ve devlet düzenini veya kamu faaliyetlerini yahut parti politikasını ilgilendiren konularda karar alınmasına dair teklifleri müzakere ve neticeye bağlamak için :

- a. Genel Başkan,
- b. Genel İdare Kurulu,
- c. Genel Kongre üyelerinin enaz yirmide biri tarafından yazılı olarak istenmesi gerekir.

Bu isteklerin önce genel kongrece seçilecek bir komisyonda görüşülüp raporları düzenlenir. Genel Kongrece bu raporlar incelenip müzakere edilerek karara bağlanır.

İl Kongresi :

Madde 93 — İl kongresi, delege sayısı binden fazla olmamak üzere il ekongresince seçilen delegelerden kurulur. İl Başkanı, İl İdare Kurulu ve İl Haysiyet Divanı üyeleri il kongresinin tabii üyeleridir. Ancak, geçici il yönetim kurulu üyelerine tabii üyelik hakkı tanınmaz.

Partili Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri il kongrelerine delege seçilemezler.

Madde 94 — İl Kongresi :

- a. İl idare kurulu başkanı ve yedekleri ile beraber il idare kurulu üyelerini seçmek;
- b. Yedekleri ile beraber İl Haysiyet Divanı üyelerini seçmek;
- c. İl İdare Kurulu'nun faaliyet ve kesin hesap raporlarını incelemek ve İl İdare Kurulu'nu ibra veya hesap raporunu reddetmek;
- d. Genel Kongreye sunulacak teklif ve dilekleri tespit etmek;
- e. İl Kongresinin müettep delege adedinin onda biri olmak üzere Genel Kongre delegelerini seçmeye yetkilidir.

İlçe Kongresi :

Madde 95 — İlçe kongresi; ilçe çevresindeki muhtarlık bölgelerinde kayıtlı bulunan parti üyelerinin kendi aralarında seçecekleri ikişer üyeden kurulur. İlçe kongresi müettep delege sayısı 600' ü geçmez. İlçe Başkanı, İlçe İdare Kurulu ve İlçe Haysiyet Divanı üyeleri İlçe kongresinin tabii delegeleridir. Ancak, geçici İlçe İdare Kurulu üyelerine tabii üyelik hakkı tanınmaz.

Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri ilçe kongrelerine delege seçilemezler.

Madde 96 — İlçe Kongresi :

- a. İlçe İdare Kurulu Başkanı ve Yedekleri ile beraber ilçe idare kurulunu seçmek;
- b. Yedekleri ile beraber ilçe haysiyet divanı üyelerini seçmek;
- c. İlçe İdare Kurulunun faaliyet ve kesin hesap raporlarını incelemek ve İlçe İdare Kurulunu ibra veya hesap raporunu reddetmek;
- d. İl kongresine sunulacak teklif ve dilekleri tesbit etmek;
- e. İlçe Kongresindeki müettep üyenin beşte biri nisbetinde İl Kongresi delegelerini seçmekle yetkilidir.

İl ve İlçe Gençlik ve kadın kolları kongreleri :

Madde 97 — İl ve İlçe gençlik ve kadın kolları kongreleri Genel İdare Kurulunca hazırlanacak yönetmeliğe göre yapılır.

Parti görevlileri :

Madde 98 — Köy veya mahalle muhtarlık bölgelerinde partiye kayıtlı bulunan parti üyeleri, muhtarlık bölgelerindeki partiye ait işlerin yürütülmesi için bir parti görevlisi ile parti görevlisi yardımcısı seçerler. Bu seçim iki yılda bir, İlçe İdare Kurulundan vazifelendirilmiş bir üyenin nezaretinde yapılır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

MECLİS GRUPLARI

Grup Kurma Hakkı :

Madde 99 — Parti; Türkiye Büyük Millet Meclisinde en az on üye bulundurduğu takdirde Türkiye Büyük Millet Meclisi birleşik toplantısında; en az 10 Cumhuriyet senatosu üyesine sahip bulunduğu takdirde Cumhuriyet Sanatosunda :

En az 10 milletvekiline sahip bulunduğu takdirde Millet Meclisinde grup kurma hakkını kazanır.

Madde 100 — Partinin Meclis grubu ve grupları kurduğu, parti Genel Başkanlığı tarafından ilgili yasama meclisi başkanlığına yazı ile bildirilir. Ve bu yazının bir sureti dosyada saklanır, bir sureti grup iç yönetmeliğine eklenir.

Grup İç Yönetmeliği :

Madde 101 — Parti grubu iç yönetmeliği, grubun ilk kuruluşunda parti Genel İdare Kurulu tarafından yapılır. İç yönetmelik daha sonra ancak Büyük Millet Meclisi grubu tarafından değiştirilebilir. Yapılan değişiklikler Genel İdare Kuruluna bildirilir. Bu değişiklikler tüzüğe, programa ve Genel İdare Kurulu kararlarına aykırı olamaz.

Madde 102 — İç yönetmelikte, yasama meclisindeki parti guruplarının ahenk ve iş birliği içinde çalışmasını sağlayıcı tedbirler hükmüne bağlanır ve partiler kanununa göre başkan vekillerinin, başkanlık divanlarının nasıl seçilecekleri, nasıl vazife görecekleri, gurup genel kurullarının ayrı ayrı ve birleşik olarak nasıl çalışacakları tespit olunur.

Gurup iç yönetmeliğinin parti tüzük veya programına aykırı olduğu Genel İdare Kurulunca ileri sürülür ve bu iddia gurupça dikkate alınmazsa genel kongre, delege tam sayısının salt çoğunluğunun oyu ile parti tüzüğü veya programına aykırı hükümler iptal olunur.

Madde 103 — Meclislerde gurup kuracak kadar üye sağlanamadığı takdirde parti disiplininin nasıl temin edileceği Genel İdare Kurulunca hazırlanacak bir yönetmelikle düzenlenir.

Mahalli İdareler Meclislerindeki Guruplar :

Madde 104 — Partinin İl genel ve belediye meclislerindeki guruplarının nasıl çalışacakları Genel İdare kurulunca hazırlanacak bir yönetmelikle düzenlenir.

Partili belediye başkanı, belediye meclis gurubunun tabii üyesidir. Fakat, belediye başkanları bu gurupların kararları ile bağlı değildirler.

SEÇİMLER İÇİN ADAY TESBİTİ

Madde 105 — Türkiye Büyük Millet Meclisi, il genel ve belediye meclisleri üye adayları partiler kanunu esaslarına göre hazırlanacak bir «adaylık yoklaması yönetmeliği» ile tesbit olunurlar.

ALTINCI BÖLÜM

Disiplin organları ve disiplin cezaları :

Disiplin Organları :

Madde 106 — Partinin disiplin organları şunlardır:

- a. Genel merkezde, Yüksek Haysiyet Divanı;
- b. İllerde, İl Haysiyet Divanı;
- c. Türkiye Büyük Millet Meclisinde, gurup haysiyet divanı;

Madde 107 — Yüksek Haysiyet Divanı 7, İl haysiyet divanı 5, üyeden kurulur. Bunlar kendi kongrelerince yedekleri ile beraber iki yıl için seçilirler.

Gurup haysiyet divanı 3-5 üyeden kurulur ve partinin Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri arasından her toplantı döneminin başında gurup idare heyeti ile beraber seçilirler.

Haysiyet divanları üyeleri, partiye bir hizmet bağı ile bağlı olmazlar ve partiden hiç bir suretle gelir sağlayamazlar.

Haysiyet divanlarının çalışmaları :

Madde 108 — Haysiyet divanları, seçilmelerini müteakip idare kurulları tarafından toplantıya davet olunurlar. Bu toplantıda aralarından bir başkan, bir başkan vekili ve bir sekreter seçerler. Çalışma programları ile çalışma usullerini bizzat düzenlerler.

Madde 109 — Haysiyet divanları, üye tam sayısının salt çoğunluğu ile toplanır, hazır bulunanların salt çoğunluğunun oyu ile kararlarını verirler.

Madde 110 — Bir hadisenin haysiyet divanına intikal veya bir partinin haysiyet divanına sevki için her partinin şikâyete hakkı vardır. Alâkah idare kurulları şikâyet üzerine ve resen haysiyet divanına sevk kararı alabilirler. Ayrıca Genel idare Kurulu muttali olduğu her hadiseyi ilgili haysiyet divanına intikal ettirebilir.

Madde 111 — Haysiyet divanları, sevk yazısında istenilen disiplin cezasından daha ağını veremezler.

Madde 112 — Haysiyet divanları, kararlarını vermeden evvel şikâyet edilenin savunmasını almak, gerekiyorsa şahit dinlemek ve belgeler üzerinde incelemeler yapmak zorundadırlar. Savunmalar yazılı veya sözlü olarak alınır. Savunmasını hazırlamak üzere şikâyet edilenlere hadisenin mahiyetine göre yetecek kadar zaman verilir. Bu zaman hiç bir surette bir haftadan az olamaz. Verilen süre içinde mazaretsiz olarak davete icabet etmeyenler, veya savunmasını göndermeyenler hakkında resen karar verir.

Disiplin cezaları ve Haysiyet Divanları Yetkileri :

Madde 113 — Parti haysiyet divanlarınca verilecek cezalar şunlardır:

- a. Uyarma,
- b. Kınama,
- c. Partiden geçici olarak çıkarma,
- d. Partiden kesin olarak çıkarma.

Madde 114 — İl ve gurup haysiyet divanları, uyarma, kınama ve partiden geçici olarak çıkarma cezalarını vermeye yetkilidirler. Yüksek haysiyet divanı diğerleri ile beraber partiden kesin olarak çıkarma cezası vermeye yetkilidir.

Haysiyet divanları tarafından verilen kararlar, gerekçeleri ile birlikte en geç 30 gün içinde muhataplarına yazılı olarak tebliğ olunurlar. Haysiyet divanları, kendilerine tevdi olunan sevk yazılarını en geç üç ay içinde inceliyerek karara bağlamak zorundadırlar.

Madde 115 — İl haysiyet divanları, il başkanı ve il idare kurulu üyeleri hariç diğer ile bağlı bütün kurul üyeleri ile parti üyeleri; gurup haysiyet divanı, Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, yüksek haysiyet divanı bütün partililer hakkında vaki şikâyetleri incelemeye ve karara bağlamaya yetkilidir.

Madde 116 — Parti Genel Kongresi dahil, bütün kongreler haysiyet divanlarına sevk yetkisine sahip bulunan mercilerin kararları ile haysiyet divanlarınca verilen cezalar hakkında görüşme yapamaz ve bu konuda karar alamazlar.

Disiplin Cezalarına İtiraz ve Af :

Madde 117 — Haysiyet divanlarınca kesin olarak verilen disiplin cezalarına karşı, cezaya çarptırılan parti üyesi, ancak disiplin organına sevkeden idare kurulunun veya haysiyet divanının yetkisizliği yahut alınan kararların kanunlara, parti tüzüğüne veya yönetmeliklere şekil ve usul bakımından aykırı bulunduğu iddiası ile itiraz edilebilir.

Bu itirazlar, kararın usulüne uygun olarak tebliğinden itibaren bir ay içinde, haysiyet divanının bulunduğu mahallin asliye hukuk mahkemesine yapılır. Asliye hukuk mahkemesinin kararı kesindir.

Madde 118 — Disiplin cezaları, ancak genel idare kurulunun kararı ile affolunabilir.

Disiplin Cezalarının tesir, şumul ve neticeleri :

Madde 119 — Türkiye Büyük Millet Meclisinin partili üyesi hakkında, Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliğinden çıkarılma cezası, parti üyeliğinden de çıkarılmayı; partiden çıkarılması, T. B. M. M. üyeliğinden de çıkarılmasını gerektirir. T. B. M. M. Üyeliğinden çıkarılan parti üyesi, mensup olduğu yasama meclisindeki parti gurup üyeliğinden de çıkarılmış olur.

Madde 120 — Partinin T. B. M. M. Gurubundan bir yasama meclisindeki gurubundan geçici olarak çıkarılma hakkında verilen cezalar o üyenin ceza süresince guruplardan herhangi birisinin çalışmalarına katılmamasını gerektirir.

Madde 121 — Geçici çıkarılma cezasına uğrayan parti üyesi, faaliyetine katılamıyacağı parti organlarının hiç birisine teklif yapamaz. Fakat, parti tüzüğüne, parti programına, partinin diğer mevzuatına ve idare kurullarının bağlayıcı kararlarına uymaya mecburdur.

Madde 122 — Geçici çıkarılma cezasına uğrayan parti üyelerine parti içinde hiç bir görev verilemez.

Partiden kesin çıkarılma veya geçici çıkarmayı gerektiren hallerde disiplin cezası verilmesi için sevk kararı almaya yetkili olan idare kurulları, tedbir niteliğinde olmak üzere haysiyet divanına sevk edilen üyeyi parti içindeki görevlerinden derhal uzaklaştırabilirler.

Disiplin cezasını gerektiren fiiller :

Madde 123 — Disiplin cezasını gerektiren fiiller şunlardır:

- a. Partinin program, tüzük ve yönetmeliklerine uymamak,
- b. Genel kongre kararlarına uymamak,
- c. Parti Genel İdare Kurulu ve parti Başkanlık divanı kararlarına uymamak,
- d. İdare Kurulları tarafından program, tüzük ve yönetmeliklere uygun olarak alınmış kararlara karşı gelmek,
- e. Gerçeğe aykırı olarak kendisini partice vazife ve yetki verilmiş gibi göstermek,

- f. Parti teşkilâtı içinde dayanışmayı bozmak, ırkçılık, yerli ve yabancılık gibi ayırıcı davranışlarda bulunmak,
- g. Parti menfaatları ile telif edilmeyen yayın ve propoganda yapmak,
- h. Partilerin şahısları ile uğraşmak ve onları küçük düşürmeye çalışmak,
- i. Partili adaylara karşı müstakil adaylık koymak.

Geçici çıkarma cezalarının müddeti ve cezalarının tekriri :

Madde 124 — İkazdan sonra aynı fiilden iki ihtar cezası alan üye, otomatik olarak geçici çıkarma cezası almış olur. Geçici çıkarma cezası bir yıldan fazla olamaz. Aynı fiilden iki defa geçici çıkarma cezası alanlar kesin çıkarma cezası almış sayılırlar.

YEDİNCİ BÖLÜM

Parti defterleri, yazışmalar, kayıt ve dosyalama işleri

Madde 125 — Partinin bütün kademelerinde, yardımcı kurullarında partiler kanunu ile tutulması gereken defterlerin kimler tarafından nasıl tutulacakları, defterlerin ve basılı kâğıtların örnekleri, yazışmaların nasıl yapılacağı, evrak kayıt ve dosyalama işleri bir yönetmelikle tesbit olunur ve bu işler umumî mevzuat, partiler kanunu hükümlerince bu yönetmeliğe göre yürütülür.

Madde 126 — Bu defterler ve dosyalar heran yetkililerin denetlemesine hazır bulundurulur.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Genel Hükümler

Madde 127 — Değişik parti kademelerindeki kongrelerde tabii üye olarak bulunan idare kurulu üyeleri, mensup oldukları idare kurulu nun ibrası için yapılan oylamalara katılamazlar.

Madde 128 — Partinin İl ve İlçe teşkilâtına dahil kurulların kuruluş yeri, ilgili İl ve İlçelerin merkezleridir.

Madde 129 — Partinin haysiyet divanlarında görev alanlar - kongre, T. B. D. M. sindeki gruplar, il genel meclisi ve belediye meclislerindeki grup üyelikleri hariç - partinin diğer organ ve kurullarında vazife alamazlar. İki ayrı haysiyet divanı üyeliği bir şahısta birleşmez.

Madde 130 — Partinin İl ve İlçe yönetim kurullarından birinde üye olan bir kimse diğer bir İl veya İlçe İdare kurulunda vazife alamaz.

İl ve İlçe Başkanları içinde bu hüküm aynen uygulanır.

Madde 131 — Her kademede parti idare kurulu üyeliklerine, devamlı nitelikteki yardımcı kolların idare kurullarına seçilenlerle bu tüzükte yazılı parti makamlarından birine getirilenlerin adları, soyadları, doğum yerleri tarihleri, meslek veya san'atları, iş ve ikamet adresleri seçim veya atanmadan sonra bir hafta içinde o mahallin en büyük mülki âmirliğine yazı ile bildirilir.

Genel İdare Kuruluna seçilenler ile merkezdeki parti makamlarına getirilenler için bu bildiri İçişleri Bakanlığına yapılır.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Mali Hükümler

Gelir Kaynakları :

132 — Partinin gelir kaynakları şunlardır:

- a. Üyelerin giriş, aylık veya yıllık aidatları,
- b. Partiye mensup T. B. M. M. si üyelerinden alınan aidatlar,
- c. Adaylık için müracaat edenlerden ön seçim veya yoklamalara girmeden önce alınan özel aidat,
- d. Parti yayınlarının satış bedelleri,
- e. Parti bayrağı, filaması, rozeti ve benzerlerinin satış bedelleri,
- f. Parti hüviyet cüzdanlarının, parti makbuz, defter ve kâğıtlarının sağlanması karşılığında alınan paralar,
- g. Parti lokallerinin işletilmesinden elde edilen gelirler,
- h. Partice tertiplenen balo, yemek, eğlence, müsamere, konser, spor müsabakaları, konferans, gezi gibi faaliyetlerden sağlanan gelir,
- i. Partice tertiplenen piyango gelirleri,
- j. Parti mamelekenden elde edilen gelirler,

k. Bağışlar,

l. Krediler,

m. Kanun veya yasama meclisleri i tüzüklerine göre Devletçe sağılanan yardımlar.

Madde 132 — 131 nci maddede yazılı gelir kaynaklarından elde edilen paraların toplanması, gerekenlerin vergi, resim ve harçlarının verilmesi, usulüne, uygun olarak sarf yerleri ve sarf şekillerinin tesbiti, hesapların tutulması, bilânoların üst kademelere bildirilme şekil ve zamanları, yıllık gelir ve gider bütçelerinin düzenlenmesi, partiler kanunu, cemiyetler kanunu ve diğer umumî hükümlere göre bir yönetmelikle belirtilir ve bu yönetmelik bütün parti kademelerince uygulanır.

Madde 133 — Parti hesaplarının kongrelerce incelenmesinden başka parti müfettişleri, mürakipleri, ve resmi makamlarca nasıl denetleneceği ayrıca 134 nci maddede zikredilen yönetmelikle tesbit olunur. Ve hesaplar heran teftiş ve mürakabeye hazır tutulur.

Madde 135 Partini feshi halinde partiler kanunu hükümleri tatbik olunur .

Madde 136 — İşbu tüzük kongrece kabul edilerek neşri tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

